

Fetva të zgjedhura rreth Kuranit Fisnik dhe leximit të tij

﴿ المنتقى من فتاوى القرآن الكريم وآداب التلاوة ﴾

[Shqip – Albanian – ألباني]

Salih El Fevzan

Përktheu : Driton Lekaj

2009 - 1430

islamhouse.com

﴿ المنتقى من فتاوى القرآن الكريم وآداب التلاوة ﴾

« باللغة الألبانية »

صالح الفوزان

ترجمة: دريتون ليكاي

2009 - 1430

islamhouse.com

Fetva të zgjedhura rreth Kuranit Fisnik

* Rregullat e leximit:

Fetvaja nr. 1

Pyetja: A duhet të kthehemi kah kibla kur të lexojmë Kuran.

Përgjigja: Duhet të kthehemi kah kibla, ngase leximi i Kuranit është adhurim. E gjatë kryerjes së adhurimit preferohet kthimi drejt kibles. Kjo e plotëson leximin dhe e zbukuron atë nëse është e lehtë për të përndryshe nuk ka ndonjë mëkat edhe nëse nuk i kthehet kibles.

Fetvaja nr. 2

Pyetja: A është më mirë të lexojmë nga Mus-hafi apo përmendësh?

Përgjigja: Sa i përket leximit të Kuranit jashtë namazit, leximi i tij nga Mus-hafi është më mirë ngase, është më i përpiktë dhe mbahet më shumë në mend përveç, nëse gjatë leximit përmendësh është më i vëmendshëm dhe i përlurur atëherë le të lexojë përmendësh.

Në namaz është më mirë të lexohet përmendësh, ngase nëse lexon nga Mus-hafi përsërit lëvizjet e tij gjatë bartjes, lënies, shfletimit të faqeve dhe shikimit në shkronjat e tij. Gjithashtu i kalon vënia e dorës së djathtë mbi të majtën gjatë qëndrimit në këmbë e ndoshta i kalon edhe zgjerimi i duarve të tij gjatë rukusë dhe sexhdes nëse e vë Mus'hafin nën sqetullën e tij. Për këtë e pamë më të arsyeshme të lexojë përmendësh se sa të lexojë nga Mus'hafi.

Disa xhematlinjë pas imamit i shohim me Mus-hafa duke e përcjellë atë gjatë leximit dhe kjo nuk është mirë për shkak të asaj që e cekëm më herët dhe se nuk ka nevojë për përcjelljen e imamit. Por, kur imami nuk e ka kujtesën e fortë dhe i thotë njërit nga xhematlinjtë: Falu prapa meje dhe më përcjell e nëse gabojë atëherë më përmirëso, atëherë ai bën të lexojë nga Mus-hafi.

Fetvaja nr.3

Pyetja: Mundohem ta kaloj kohën time duke lexuar Kuranin Fisnik por, unë belbëzoj dhe kam shumë gabime gjatë leximit të tij, a kam mëkat për këtë? Gjithashtu gjatë leximit të Kuranit Fisnik, haditheve apo argumenteve më dalin mjetet të cilat janë të lidhura për trupin tim për të kryer nevojën – dalin nga vendi i tyre e detyrohem t'i kthej me dorën time e më pas mundohem ta ngrit Mus-hafin apo ta mbaj atë a kam mëkat për këtë?

Përgjigja: Për sa i përket leximit të Kuranit ti e lexon atë sipas gjendjes tënde por, nëse gabon gjatë leximit atëherë je i detyruar ta përmirësosh atë apo të kërkosh nga dikush që din përmendësh më shumë se ti dhe e lexon më me përsosmëri që ta përmirëson gabimin dhe të mësosh prej tij atë që të nevojitet nëse ke mundësi për këtë. E nëse nuk ke mundësi atëherë lexon në bazë të mundësive tuaja edhe në qoftë se gjen vështirësi. Pejgamberi (paqja dhe bekimi i Allahut qofshin mbi të) ka thënë:

“Ai që e lexon Kuranin dhe belbëzon gjatë leximit të tij dhe atij kjo i vjen e vështirë i ka dy shpërblime.”¹ Kështu që mos e lë leximin por, sa të kesh mundësi t'i përmirësosh gabimet e tuaja atëherë veprime atë.

E për sa i përket prekjes së Mus-hafit nuk lejohet vetëm se përmes një pengese mes teje dhe tij përderisa je në këtë gjendje që e ke përshkruar d.m.th se papastërtia del vazhdimisht dhe pa e ndjerë ti, Mus-hafin nuk duhet ta prekësh vetëm se kur je i pastër. Me këtë rast duhesh ta dëgjosh leximin nga dikush tjetër dhe ta dëgjosh me vëmendje apo të marrësh

¹ Muslimi në Sahihun :1/549.

kaseta të incizuara me Kuranin Fisnik apo Mus-hafin e lexuar me tertil dhe të dëgjosh leximin e Kuranit Fisnik dhe të përfitosh prej tij, kjo është zgjidhja që e shoh për ty.

Ndërsa prekja e Mus-hafit nuk të lejohet e ti je në këtë gjendje por, nuk ke ndonjë mëkat nëse lexon suret të cilat i din përmendësh, nëse përmend Allahun e lartësuar me llojet e dhikrit të transmetuar si dhe nëse lexon hadithet ndërsa ajo që të ndalohet është prekja e Mus-hafit në kur të jesh në gjendje të papastër e nëse e prek Mus-hafin e përmes ndonjë gjëje atëherë të lejohet.

Fetvaja nr. 4

Pyetja: A lejohet leximi i Kuranit gjersa jam i shtrirë në shtrat? E nëse nuk lejohet atëherë si komentohet ky ajet fisnik “Për ata që All-llahun e përmendin me përkujtim kur janë në këmbë, kur janë ulur, kur janë të shtrirë” (Ali Imran:191)?

Përgjigjja: Bën të lexosh Kuran gjersa je i shtrirë, qofsh i shtrirë në shtrat apo në tokë. Njeriu e lexon Kuranin në cilëndo gjendje është qoftë në këmbë, ulur apo shtrirë si dhe qoftë nëse ka abdes apo jo. E kjo nëse leximi kryhet përmendësh por, nëse leximi kryhet nga Mus-hafi atëherë nuk i lejohet atij që nuk ka abdes të lexojë prej tij.

Sidoqoftë, bën të lexosh Kuran në çfarëdo gjendje të jesh përderisa nuk je xhynyb (i papastër). Ngase xhynybit i ndalohet leximi i Kuranit derisa të pastrohet. Gjithashtu menstruacionet dhe lehonja e pengojnë gruan nga leximi i Kuranit përveç në raste të domosdoshme p.sh. kur i frikësohet harresës së tij.

Fetvaja nr. 5

Pyetja: A është e vërtetë ajo që kam dëgjuar se ai i cili e lexon Kuranin dhe gabon gjatë leximit të tij bën mëkat? Dhe a do të thotë kjo se mos leximi është më i mirë se sa leximi me gabime?

Përgjigjja: Kjo ndodh në dy raste:

Rasti i parë: është i atij i cili ka mundësi t'i përmirësojë gabimet gjatë leximit. Si rasti i atij që ka pranë vetes dikë që mund t'ia përmirësojë dhe t'ia mësojë drejt leximin, atëherë nuk i lejohet këtij të vazhdojë me lexim të gabuar por, obligohet ta përmirësojë leximin pasi që është kjo e mundur.

Rasti i dytë: është i atij që nuk ka mundësi ta përmirësojë leximin e tij, atëherë ky vazhdon në leximin e Kuranit pasi që kjo është tërë ajo që mundet me këtë rast. Pejgamberi (paqja dhe mëshira e Allahut qofshin mbi të) ka thënë:

”Ai që është i shkathtë në leximin e Kuranit është së bashku me Pejgamberët (paqja dhe shpëtimi i Allahut qoftë mbi ta), të ndershmit dhe të nënshtruarit ndërsa ai që e lexon Kuranin dhe belbëzon gjatë leximit të tij e kjo i vjen vështirë atij, i takojnë dy shpërblime.” [tra. Muslimi nga Aisheja -Allahu qoftë i kënaqur me të].

Këtij i takon shpërblimi për leximin dhe shpërblimi për vështirësinë gjatë leximit.

Fetvaja nr. 6

Pyetja: Unë mundohem ta lexoj Kuranin Fisnik dhe e dua librin e Allahut shumë por, më ngushtohet gjoksi gjatë leximit dhe nuk mund ta përfundoj atë, cila është zgjidhja?

Përgjigjja: Zgjidhja është në atë që e ka përmendur Allahu në fjalën e tij: “Kur të lexosh Kuranin, kërko mbrojtjen e Allahut prej djallit të mallkuar.

Vërtet, ai (shejtani) nuk ka kurrfarë fuqie kundër atyre që besuan dhe i janë mbështetur Zotit të tyre. Mbizotërimi i tij është vetëm mbi ata që e përkrahin atë dhe mbi ata që për shkak të tij u bënë idhujtarë.” (En Nahl: 98-100)

Allahu i lartësuar na ka udhëzuar që para se të lexojmë Kuranin të kërkojmë strehim prej Tij nga djalli i mallkuar me qëllim që ta përjashton Allahu këtë armik nga ne dhe ta largon atë.

Gjithashtu të porosis të meditosh gjatë leximit, ngase kjo të sjell ty përluljen dhe ta shton dëshirën për leximin e Kuranit Fisnik e të mos jetë i tërë interesimi yt jote përfundimi i sures apo përfundimi i xhuzit ose ngjashëm me këtë por, le të jetë synimi yt meditimi dhe të menduarit në ajetet e Allahut të lartësuar të cilat i lexon.

Pejgamberi (paqja dhe bekimi i Allahut qofshin mbi të) e zgjaste leximin e tij në namazin e natës dhe nuk kalonte ndonjë ajet në të cilin përmendej mëshira e të mos ndalej ta luste Allahun dhe nuk kalonte në ndonjë ajet që përmendej dënimi e që të mos ndalej të kërkonte mbrojtje nga Allahu e që do të thotë se Pejgamberi (paqja dhe bekimi i Allahut qofshin mbi të) lexonte duke medituuar dhe me vëmendje.²

Fetvaja nr. 7

Pyetja: Nëna ime nuk dinë të shkruan dhe lexon por, ajo e falënderoj Allahun, agjëron dhe falet vetëm se ajo gjatë leximit të saj në namaz i lexon ajetet duke i ndryshuar nga pak për shkak të mosdijes së saj. A konsiderohet kjo ndryshim i Kuranit Fisnik për të cilin ka mëkat apo nuk dënohet për të? Jam munduar t’ia mësoj drejtë leximin por, s’kam arritur?

Përgjigja: Nëna jote nuk dënohet për këtë inshAllah ngase kjo është maksimumi që ka mundësi të bëjë e është transmetuar në hadith se:

² Sikurse që është transemtuar në Sahihun e Muslimit:1/536 – 537 nga hadithi i Hudhejfitu b. El Jeman.

“Ai që e lexon Kuranin dhe belbëzon gjatë leximit të tij e kjo i vjen atij vështirë i ka dy shpërblime” (Muslimi: 1/549 prej hadithit të Aishes – Allahu qoftë i kënaqur me të).

Ti përderisa je munduar që ta mësosh dhe je munduar t’ia mësosh drejt leximin ke bërë punë të mirë si dhe ajo është munduar gjithashtu por, nuk ka pas mundësi atëherë nuk ka mëkat inshAllah.

Megjithatë ajo duhet të mundohet ta përmirësoj leximin ose me anë të mësimit apo dëgjimit të sureve të cilat i din përmendësh nga kasetat e incizuara me Kuranin Fisnik apo me ndonjë lexues të Kuranit që prezanton te ajo – e ndoshta ka dobi – e njeriu kur të mundohet Allahu i ndihmon.

** [Të mësuarit përmendësh dhe harresa e tij:](#)

Fetvaja nr. 8

Pyetja: Unë jam djalë i mençur, e falënderoj Allahun por, e kam një problem i cili është: Unë i mësoj disa ajete apo xhuza nga libri i Allahut pastaj nuk shkon kohë e gjatë dhe i harroj a kam mëkat se i mësoj përmendësh ajetet e Allahut e më pas i harroj?

Përgjigja: Ai që mëson diç prej Kuranit duhet që të përkujdeset për me leximin e shpeshtë sikurse që ka udhëzuar në këtë Pejgamberi (paqja dhe bekimi i Allahut qofshin mbi të). Ndërsa nëse e harron dhe kjo për shkak të një të metë që e ka goditur dhe e ka dobësuar kujtesën e tij atëherë nuk ka mëkat. E nëse harresa e tij rrjedh nga neglizhenca atëherë nuk është larg mendimi që thotë se ai bën mëkat, ngase ai nuk ka punuar me porosinë e Pejgamberit (paqja dhe bekimi i Allahut qofshin mbi të) dhe udhëzimin e tij. Si dhe kjo aludon në mos dëshirën dhe kujdesin ndaj librit të Allahut të lartësuar.

Fetvaja nr. 9

Pyetja: I kam mësuar dy xhuza nga Kurani dhe sa herë që mësojë një sure i harroj disa ajete të sures së mëhershme. Më tregoni diç që përmban ilaçin dhe shërimin e sëmundjes së harresës, Allahu ju shpërbleftë me të mirë?

Përgjigjja:

Së pari: Duhet të përmirësosh nijetin gjatë mësimin të Kuranit Fisnik.

Së dyti: Kujdesu që ta shpreshtosh leximin e Kuranit, ngase siç ka sqaruar Pejgamberi (paqja dhe mëshira e Allahut qofshin mbi të) kërkon që të lexohet dhe përsëritet shpesh ngase ai shpëton (harrohet) më shpejt se sa deveja e lidhur. Prandaj, ka nevojë që ta përsëritësh dhe lexosh shpesh ashtu që kur ta mësosh një sure përsërite dhe lexoje shpesh derisa ta përforcosh dhe pa e përsosur atë mos kalo në tjetrën.

Si rezyme:

Fillimisht: Duhet ta përmirësosh nijetin dhe të punosh me atë që të ka mësuar Allahu, ku dhe thotë:

“Kini frikë All-llahun se All-llahu ju dhuron dituri (të jashtëzakonshme)” [el-Bekare: 282].

Së dyti: Kujdesu për leximin e shpreshtë të tij.

Së treti përsose mësimin e tij përmendësh ashtu që, të mos kalosh nga ajeti në ajet apo nga sureja në sure përderisa ta përsosësh dhe të përforcohet në mendjen tënde.

Fetvaja nr. 10

Pyetja: Ai që mëson nga Kurani përmendësh pastaj e harron, a ka mëkat për këtë?

Përgjigjja: Ai që e mëson Kuranin përmendësh duhet t'i kushtojë kujdes leximit, përkujtimit dhe përsëritjes së tij ngase, Pejgamberi (paqja dhe mëshira e Allahut qofshin mbi të) ka nxitur që të përsëritet shpesh Kurani dhe ka treguar se shpëton (harrohet) më shpejt se sa që ikën deveja e lidhur.

Prandaj, nuk i lejohet atij që ka mësuar përmendësh Kuranin që ta neglizhojë atë derisa ta harron. Kjo tregon në mos vullnetin e tij për të mirën dhe mos interesimin e tij ndaj librit të Allahut. Ngase, kush e mëson Kuranin përmendësh apo një pjesë të tij iu është dhënë një begati dhe e mirë e madhe e nuk duhet të tregohet i pakujdesshëm ndaj kësaj begatie e të mire. Kështu që, e ruan atë duke shpeshtuar leximin e tij gjersa të mbetet në mendjen e tij dhe të ketë dobi prej tij, duke ia shtuar kësaj shpërblimin e madh të përgatitur për leximin e tij.

Pejgamberi (paqja dhe mëshira e Allahut qofshin mbi të) thotë:

”Ai që e lexon një shkronjë nga libri i Allahut i takon për të një e mirë, e një e mirë shënohet e dhjetëfishuar si dhe nuk them që ‘Elif -Lam - Mim’ është shkronjë por, Elifi është shkronjë, Mimi është shkronjë dhe Lami është shkronjë.” [tra. Tirmidhiu në “Sunenin” e tij nga Abdullah bin Mesudi – Allahu qoftë i kënaqur me të.]

Gjithashtu leximi ndikon në përruljen, frikën dhe druajtjen e zemrës ndaj Allahut të lartësuar. Gjatë leximit me përfillje shton dijen, kuptimin dhe syçeltësinë. Pra, në leximin e Kuranit ka dobi të shumta që myslimani nuk bën të sillet i pakujdesshëm ndaj kësaj të mire të madhe dhe begatie të veçantë që i ka dhuruar Allahu i lartësuar.

Ndërsa, nëse e ka harruar për ndonjë dobësi në kujtesën e tij e jo pse ka qenë i pakujdesshëm ndaj tij, atëherë është i arsyetuar fetarisht.

Fetvaja nr. 11

Pyetja: Është transmetuar në hadith se Pejgamberi (paqja dhe bekimi i Allahut qoftë mbi të) ka thënë:

“Mu janë ekspozuar mëkatet e ymetit tim e nuk kam parë mëkat më të madh se një njeri i cili e ka mësuar përmendësh një ajet e më pas e ka harruar.” (Ebu Davudi në “Sunen”:1/123 dhe Tirmidhiu në “Sunen”:8/118 të dyja këto nga prej hadithit të Enes b. Malikut – Allahu qoftë i kënaqur me të) apo siç ka thënë Pejgamberi (paqja dhe bekimi i Allahut qoftë mbi të), cili është kuptimi i këtij hadithi?

Përgjigja: Unë nuk e di këtë hadith e as që e kam parë por, harresa është dy llojesh:

E para: Nëse është paaftësi për shkak të ndonjë sëmundjeje që e godet njeriun e për këtë nuk dënohet.

E dyta: Nëse është për shkak të anashkalimit të leximit të librit të Allahut e për këtë dënohet, ngase ai e ka harruar për shkak të anashkalimit dhe moskujdesit.

Fetvaja nr. 12

Pyetja: Një njeri thotë se ai mundohet ta mësoj Kuranin përmendësh por, nuk ka mundësi ta lexon tefsirin (komentin) për shkak të kushteve të punës a le të vazhdon vetëm me mësimin përmendësh?

Përgjigja: S’ka gjë për këtë, leximi i tefsirit nuk është i domosdoshëm gjatë mësimin përmendësh. Nëse ka mundësi që edhe të mëson përmendësh edhe ta lexon tefsirin kjo është punë e mirë e nëse nuk i lehtësohet atëherë e mëson Kuranin përmendësh e kur ti lehtësohet dhe ti jepet shansi e lexon tefsirin pas mësimin përmendësh. Bashkimi mes mësimin përmendësh dhe tefsirit është më mirë nëse të lehtësohet.

Ndërsa nëse nuk ke mundësi të lexosh tefsirin por, vetëm se të mëson përmendësh atëherë kufizohesh në mësim përmendësh dhe e mëson Kuranin përmendësh e më vonë e lexon tefsirin. Në të dyja rastet patjetër duhet të punosh me Kuran, ngase nuk mjafton mësimi përmendësh apo leximi i tefsirit pa vepër.

Fetvaja nr. 13

Pyetja: Cila është këshilla juaj drejtuar të rinjve për metodën më të lehtë të mësimit të Kuranit përmendësh?

Përgjigjja: Kurani është i lehtësuar dhe lehtë mbahet në mend. Allahu i lartësuar thotë:

“Ne Kur'anin e bëmë të lehtë për mësim, po a ka ndokush që merr mësim?” (El Kamer: 17)

Por, e tërë çështja është se kërkohet nga njeriu vendosmëri dhe sinqeritet. E nëse ka vendosmëri të vërtetë dhe vullnet për Kuranin, Allahu do t'ia lehtësojë mësimin e tij përmendësh.

Janë disa gjëra që të ndihmojnë në mësimin e tij përmendësh, si:

- Të caktosh kohë të përshtatshme për këtë çdo ditë.
- Të prezantosh te ndonjë mësues i Kuranit në xhami dhe e falënderojmë Allahun, sot mësuesit e Kuranit janë të shumtë sa që nuk gjen lagje që nuk ka në të dikush që ua mëson Kuranin. E ky është një shans i madh i cili mungonte në të kaluarën.
- E vëllait që pyet nuk i mbetet vetëm se të prezantojë në një nga këto hallka të mësimit te cilido mësues duke prezantuar për çdo ditë te ai derisa ta plotësojë mësimin përmendësh të Kuranit.
- Gjithashtu duhet ta përsëritësh atë që e ke mësuar derisa të përforcohet në zemrën dhe mendjen tënde.
- Dhe duhet të punosh me librin e Allahut ngase kjo është mjete më i mirë për ta mësuar atë. Allahu thotë:
“Kini frikë All-llahun se All-llahu ju dhuron dituri (të jashtëzakonshme)” [el-Bekare: 282].

*** Vlerat e sureve:*Fetvaja nr. 14*

Pyetja: Allahu i lartësuar thotë në suren El Hixhr, ajeti 87:
 “Ne të kemi dhënë ty shtatë (ajete) që përsëriten (Fatiha përsëritet në rekate të namazit) edhe Kur'anin e madhërueshëm.”. Cilat janë shtatë që përsëriten dhe pse janë quajtur kështu?

Përgjigja: Es Sebul Methani (Shtatë që përsëriten) është thënë se është Fatiha ngase i ka shtatë ajete dhe ky mendim është i njohur. Gjithashtu është thënë se me shtatë që përsëriten nënkuptohen shtatë suret e gjata të cilat janë: El Bekare, Ali Imran, En Nisa, El Maide, El Enam, El Araf, El Enfal dhe Et Tevbe, ngase El Enfal dhe Et Tevbe janë një sure. E Kurani Fisnik iu është bashkëngjitur shtatë që përsëriten sikurse që ndodh që i bashkëngjitet diçka e përgjithshme asaj që është e pjeshme. E El Methani d.m.th. ato që përsëriten në to këshillat dhe përkujtimet.

Fetvaja nr. 15

Pyetja: Kam dëgjuar se ai që e lexon suren El Vakia nuk e godet varfëria, a është kjo e saktë? Dhe a kanë disa sure të Kuranit veçori nga disa të tjera dhe cilat janë ato?

Përgjigja: Po. Për këtë është transmetuar nga Ebu Jala, Ibn Merdevejhi dhe Bejhekiu në “Shuab” nga Ibn Mesudi se e ka dëgjuar të Dërguarin e Allahut (paqja dhe bekimi i Allahut qoftë mbi të) se ka thënë:

“Ai që e lexon suren El Vakia çdo natë kurrë nuk do ta godet varfëria”³

Gjithashtu Ibn Abasi transmeton se Pejgamberi (paqja dhe bekimi i Allahut qoftë mbi të) ka thënë:

³ Shiko Tefsirin e Ibn Kethirit: 4/383.

“Sureja El Vakia është sureja e pasurisë, lexojeni atë dhe ua mësoni fëmijëve tuaj.”⁴

Gjithashtu është transmetuar nga Pejgamberi (paqja dhe bekimi i Allahut qoftë mbi të) se ka thënë:

“Mësojani grave tuaja suren El Vakia ngase ajo është sureja e pasurisë.”⁵

E këto hadithe tregojnë për vlerën e sures El Vakia dhe vlerën e leximit të saj. E Allahu e din më së miri.

Fetvaja nr. 16

Pyetja: A ka ndonjë sure e cila është më e vlefshme se suret e tjera? Dhe a ka diçka që është veçuar vetvetiu?

Përgjigja: S’ka dyshim se Kurani dallon në veten e tij dhe një pjesë e tij është më e mirë se sa pjesa tjetër. Ka ajete më të vlefshme dhe sure me të vlefshme. Prej sureve më të dalluara janë sureja El Bekare dhe sureja Ali Imran sikur që ka ardhur në hadith:

“Do të vijnë ditën e gjykimit sikurse të jenë dy re apo dy ...”

Pastaj Pejgamberi (paqja dhe bekimi i Allahut qoftë mbi të) thotë: “Vërtet Shejtani ikën nga shtëpia në të cilën lexohet suretu El Bekare” dhe ka thënë: “Atë nuk e tolerojnë ...” si dhe ka lajmëruar se ajo është ... e Islamit.

Gjithashtu është transmetuar për vlerën e sures Fatiha se është Fatihatul Kitab (Hapëse e librit) dhe se ajo është Ummul Kuran (Esenca e Kuranit).

Gjithashtu është transmetuar për vlerën e sures Ihlas dhe se ajo është e barabartë me një të tretën e Kuranit dhe është transmetuar vlera e leximit të El Muavidhetejnit (Sures El Felek dhe En Nas).

Nuk ka dyshim se Kurani dallon mes vete megjithëkëtë i tëri është fjalë e Allahut dhe ë tëri është madhështor por, Allahu ia ka dhënë vlerë një pjese të tij ndaj një pjese tjetër.

⁴ Shiko Fethul Kadir: 5/146.

⁵ Shiko Fethul Kadir: 5/146.

Fetvaja nr. 17

Pyetja: Kam dëgjuar se ai që e lexon suren El Hashr për çdo natë dhe vdes natën vdes si shehid, a është kjo e saktë?

Përgjigja: Nuk e kam rastisur këtë hadith por, sureja El Hashr është sure e madhe dhe përmban në vete dispozita të mëdha si dhe përmban në fillim të saj lartësimin dhe pastrimin e Allahut nga të metat ndërsa në fund përmban emrat e Tij. Ajo është sure e madhe dhe përmban në vete sqarimin e veçorive të Ensarëve dhe Muhaxhirëve dhe atë që e kanë ofruar për Islamin dhe ndihmën që ia kanë dhënë Pejgamberit (paqja dhe mëshira e Allahut qoftë mbi të).

Gjithashtu tërheq vërejtjen nga mynafikët e keqja dhe kurthat e tyre. Ajo pa dyshim është sure e madhe dhe ka vlerë të madhe sikurse edhe suret e tjera të Kuranit.

Fetvaja nr. 18

Pyetja: E kam lexuar një hadith nga Pejgamberi (paqja dhe bekimi i Allahut qofshin mbi të) në të cilin thotë:

“Ai që lexon tre ajete nga sureja El Hashr, Allahu do t’i obligon shtatëdhjetë melekë të lutën për të, e nëse vdes gjatë ditës atëherë vdes si shehid e njëjtë edhe nëse i ndodh kjo në mbrëmje.”⁶

A është ky hadith i saktë? Dhe a janë dëshmorët të dalluar në grada apo ai që bie dëshmor në rrugë të Allahut është sikurse ai që bie dëshmor në mbrojtje të pasurisë së tij?

Përgjigja: Këtë hadith e ka përmendur Imam Ibn Kethiri në Tefsirin e tij gjatë komentimit të fundit të sures El Hashr dhe e ka përmendur se e ka transmetuar Tirmidhiu dhe ka thënë për të: ‘Garib’ nuk ka është transmetuar vetëm se nga kjo rrugë. Shevkani e ka cekur se këtë hadith e transmeton Ahmedi, Daremiu dhe Tirmidhiu dhe ka thënë: Tirmidhiu e ka

⁶ Shiko Tefsirul Kurani Libni Kethir: 4/344, Sunenu Et Tirmidhi: 8/122 nga hadithi i Makil b. Jesarit.

konsideruar hasen. Dhe e ka cituar se e ka transmetuar Taberani dhe Bejhekiu në” Esh Shuab” dhe ka përmendur hadithe tjera që dëshmojnë për të.⁷

Nuk ka dyshim se dëshmorët dallojnë në vlerë e tyre. Dëshmori i cili bie në betejë është më me vlerë se dëshmorët e tjerë gjithashtu ai veçohet me disa dispozita që nuk i takojnë dëshmorëve tjerë.

Fetvaja nr. 19

Pyetja: A është e vërtetë se leximi i sures Tebareke pengon dënimin e varrit?

Përgjigja: Ibn Kethiri⁸ dhe të tjerë kanë përmendur në fillim të kësaj sure hadithe të cilat flasin për vlerën e saj dhe ai që e mëson dhe e lexon me nijet të mirë do të përfiton nga të mirat e shumta në të cilat aludojnë këto hadithe që janë transmetuar për vlerën e saj. E Allahu e din më së miri.

Fetvaja nr. 20

Pyetja: Cilat janë vlerat e transmetuara për suren El Mulk (Tebareke)?

Përgjigja: Sureja El Mulk është sure e madhe dhe për të janë transmetuar disa hadithe e prej tyre atë që e transmetojnë Autorët e katër Suneneve se një njeri i cili e lexon një sure prej tridhjetë ajetesh do të ndërmjetësojë për. Është transmetuar se suretu El Mulk të ruan nga dënimi i varrit apo diç me këtë kuptim.

Ajo ka vlerë dhe shpërblim të madh për shkak se përmban në vete kuptime madhore dhe me të vërtetë ajo është një sure e madhështore.

⁷ Shiko Fethul Kadir: 5/209.

⁸ Shiko Tefsirul Kuranil Adhim Libni Kethir: 4/395.

Fetvaja nr. 21

Pyetja: Ky hadith a është i saktë:

“Kush e lexon Kul HuvAllahu Ehad në një natë një mijë herë vetëm se e ka blerë veten e tij prej Allahut?

Cili është kuptimi dhe si e blen njeriu veten prej Allahut?

Përgjigja: Për sa i përket sures Kul HuvAllahu Ehad është sure e madhe dhe Pejgamberi (paqja dhe bekimi i Allahut qofshin mbi të) ka treguar në hadithe të vërteta se ajo është e barabartë me një të tretën e Kuranit.⁹ Dhe kjo për shkak se përmban cilësitë e Allahut të lartësuar dhe atributet e tij. Është sure e dedikuar tërësisht për tevhidin për këtë quhet suretu El Ihlas. Pejgamberi (paqja dhe bekimi i Allahut qofshin mbi të) e lexonte atë së bashku me Muavidhetejnin para gjumit¹⁰ dhe i nxiste njerëzit në leximin e saj¹¹ për shkak të vlerës së saj të madhe dhe se ajo barazon një të tretën e Kuranit.

Ndërsa hadithin që e përmende se ai ë e lexon njëmijë herë vetëm se e ka blerë veten e tij prej Allahut nuk e kam gjetur. Ibn Kethiri në Tefsirin e tij i ka përmendur hadithet e transmetuara për vlerën e saj dhe e ka zgjatë në këtë¹² dhe i ka mbledhur të gjitha hadithet dhe në mesin e tyre nuk e ka përmendur këtë hadith. Për këtë nuk e di gjendjen e hadithit megjithatë na mjaftojnë hadithet e sakta të transmetuara për vlerën dhe madhështinë e kësaj sureje si dhe për vlerën e leximit të saj dhe shtimit të leximit për shkak që përmban një mirësi të madhe. Pejgamberi (paqja dhe bekimi i Allahut qofshin mbi të) e lexonte atë së bashku me suren El Kafirun në dy rekatet e Tavafit¹³ dhe synefit të Sabahut¹⁴ për shkak të tevhidit që përmbajnë këto

⁹ Sahihul Buhari: 6/105 nga hadithi i Ebu Seid El Hudrijj.

¹⁰ Sahihul Buhari: 6/106 nga hadithi i Aishes.

¹¹ Sahihul Buhari: 6/105 nga hadithi i Ebu Seid El Hudrijj.

¹² Tefsirul Kurani Adhim: 4/570-574.

¹³ Sikurse që është transmetuar në hadithin e gjatë për mënyrën e kryerjes së Haxhit në Sahihu Muslim:2/888 si dhe në hadithin e Xhabirit para dhe pas kësaj.

sure. Sureja El Kafirun përmban njësimin në adhurimin e vetëm Allahut ndërsa sureja El Ihlas përmban njësimin e Allahut si Zot dhe në emrat dhe cilësitë e Tij.

Fetvaja nr. 22

Pyetja: Pasi që sureja “Ihlas” barazon një të tretën e Kuranit nëse e lexon çdo natë a konsiderohesh se ke bërë hatme Kuranin?

Përgjigja: Vlera e sures Ihlas është e madhe. Është transmetuar nga Pejgamberi (paqja dhe mëshira e Allahut qofshin mbi të) se ka thënë:

”Ajo është e barabartë me një të tretën e Kuranit” [tra. Buhariu nga Abdullah bin Mesudi – Allahu qoftë i kënaqur me të] dhe këtë për shkak të përshkrimit që ia bën Zotit të lartësuar. Pra, vlera e saj është e madhe si dhe leximi i saj ka shpërblim të madh por, kjo nuk do të thotë se ai që e lexon vetëm atë apo e lexon shpesh është njëjtë si ai që e lexon Kuranin në tërësi. Bile ai që e lexon tërë Kuranin e arrin shpërblimin e tij dhe në të njëjtën kohë lexon këtë sure dhe e arrin shpërblimin për leximin e saj dhe leximin e Kuranit në tërësi.

Pejgamberi (paqja dhe mëshira e Allahut qofshin mbi të) thotë:

”Ai që e lexon një shkronjë nga libri i Allahut i takon për të një e mirë, e një e mirë shënohet e dhjetëfishuar si dhe nuk them që ‘Elif -Lam- Mim’ është shkronjë por, Elifi është shkronjë, Mimi është shkronjë dhe Lami është shkronjë.” [tra. Tirmidhiu në Sunenin e tij nga Abdullah bin Mesudi – Allahu qoftë i kënaqur me të]

Prandaj, leximi i sures “Ihlas” të vetme nuk konsiderohet si lexim i Kuranit por, arrin shpërblimin e veçantë për leximin e saj.

¹⁴ Sahihu Muslim: 1/502 nga hadithi i Ebu Hurejres.

**** Çështje të ndryshme rreth shkencave të Kuranit.

Fetvaja nr. 23

Pyetja: A bën të na sqaroni urtësinë e zbritjes së sures “Tevbe” pa besmele (Bismil-Lahirr-Rrahmanirr-Rrahim)?

Përgjigjja: Po, të gjitha suret e Kuranit kanë në fillim besmelen përveç sures “Tevbe”. Për këtë komentuesit e Kuranit kanë dhënë dy sqarime:

Sqarimi i parë: Sureja “Tevbe” është vazhdim i sures “Enfal” për këtë nuk ka ardhur besmeleja në fillim të saj, ngase është plotësuese e kaptinës së mëhershme.

Sqarimi i dytë: Nuk është përmendur besmeleja në fillim të sures “Tevbe”, ngase në të është përmendur xihadi dhe lufta ndaj pa besimtarëve si dhe është përmendur edhe kërcënimi ndaj dyfytyrëshave dhe janë publikuar skandalet dhe turpet e tyre. Ndërsa besmeleja vendoset për të treguar mëshirë e në këtë kaptinë është përmendur xihadi së bashku me cilësitë e dyfytyrëshave. E kjo nuk është prej vendeve të mëshirës por, të kërcënimit dhe frikësimit. Për këtë nuk është përmendur besmeleja në fillim të saj.

Fetvaja nr. 24

Pyetja: Cila është urtësia që Kurani Fisnik është i ruajtur nga ndryshimi dhe devijimi ndërsa librat e tjera si Tevrati dhe Inxhili nuk janë ruajtur kështu? Dhe a do të thotë besimi në Librat, besimi në gjendjen e tanishme të tyre sidomos pasi që disa nga ato janë prekur nga devijimi?

Përgjigja: Për Kuranin Fisnik Allahu i lartësuar është përkujdesur për ruajtjen e tij ngase është libri që do të mbetet gjerë në ditën e Kiametit si dhe i ka anuluar librat para tij ndërsa ai vetë nuk anulohet. Ndërsa librat e tjera iu janë lënë në ruajtje të devotshmëve dhe parisë së tyre fetare në shenjë sprove dhe provimi për ta. Si dhe – Allahu e dinë më së miri – për shkak se janë të përkohshme dhe ka mundësi të anulohen nga ligjet e mëvonshme. Gjithashtu ato janë të veçanta për kohën e tyre e Kurani është universal për të gjitha krijesat që logjikojnë – njerëzit dhe xhinët gjer në ditën e Kiametit.

Besimi në librat e hyjnore është prej shtyllave të besimit. Besimi në librat e mëparshme është besim i përgjithshëm ndërsa besimi në Kuranin është besim i posaçëm dhe në formë të detajuar duhet të besohet në çdo gjë që është në të. E ai që e mohon një shkronjë apo një ajet apo më pak e më shumë ai konsiderohet renegat nga feja Islami. Gjithashtu ai ë e mohon një dispozitë prej dispozitave të tij sikurse prerja e dorës për hajnin apo zbatimimi i Kisasit për kriminelin apo e mohon vlefshmërinë për gjykim mes njerëzve në këtë apo çfarëdo kohe ai është kafir.

Ndërsa besimi në librat e mëparshme është besim i përgjithshëm i cili përfshinë bazat e tyre dhe atë që është prej të vërtetës në to e jo ato që janë ndryshuar apo devijuar. Allahu ka urdhëruar të besojmë në to edhe pse e ka përmendur se pjesëtarët e tyre i kanë devijuar dhe ndryshuar. Kështu që obligohemi me besimin në bazat e tyre dhe se ato janë prej Allahut ndërsa atë që është në to e devijuar dhe ndryshuar ua refuzojmë pjesëtarëve të tyre. Allahu i lartësuar thotë:

“Është shkatërrim për ata që me duart e veta e shkruajnë librin, e pastaj thonë: "Ky është prej All-llahut"! E për të arritur me të një fitim të paktë, pra është shkatërrim i madh për ta çka shkruan duart e tyre dhe është shkatërrim i madh për ta ajo çka fitojnë.” (El Bekare:79) dhe thotë:

“Në të vërtetë, një grup prej tyre janë ata që pështjellojnë gjuhët e tyre kur lexojnë librin (për ta deformuar kuptimin) ashtu që ju të mendoni se ajo (shprehje) është nga libri, po ajo nuk është nga libri (i vërtetë), madje thonë:

"Kjo është nga All-llahu"! Po ajo nuk është nga All-llahu. Ata duke ditur thonë gënjeshtër për All-llahun." (Ali Imran: 78)

Fetvaja nr. 25

Pyetja: A është e drejtë të thuhet “SadekAll-llahul-adhim” pas përfundimit të leximit të Kuranit dhe a është transmetuar diç e tillë?

Përgjigjja: Nuk është transmetuar se Pejgamberi (paqja dhe mëshira e Allahut qofshin mbi të), ndonjëri nga Sahabët apo dikush prej Selefite (gjeneratave të para të arta) iu është përmbajtur thënies së kësaj fjalie pas përfundimit të leximit të Kuranit. Kështu që, të përmbajturit e saj vazhdimisht duke e konsideruar si një nga normat apo si dispozitë e leximit të Kuranit konsiderohet bidat dhe vepër e paargumentuar.

Por, që ta thotë njeriu ndonjëherë kur i lexohet atij një ajet, mediton apo gjen ndikimin e qartë në veten e tij apo në të tjerët s’ka gjë që të thotë: “SadekAllah”(Të vërtetën e ka thënë Allahu) ka ndodhur kështu e kështu. Allahu thotë:

“Thuaj: "All-llahu e tha të vërtetën, pra ndiqeni fenë e pastër të Ibrahimit” [Ali Imran: 95] dhe thotë:

“E kush mund të jetë më i vërtetë se All-llahu në thënie?” [En-Nisa: 87]

Edhe Pejgamberi (paqja dhe mëshira e Allahut qofshin mbi të) thotë: **”Fjala më e vërtetë është fjala e Allahut”**.

Pra, fjalinë: “Sadek Allah” bën që ta përdorësh në disa raste kur shfaqet arsyeja për këtë sikur kur sheh diçka dhe e gjen se për këtë ka tërhequr vërejtjen Allahu në Kuran.

Mirëpo, që të merret fjalia “Sadek Allah” si të ishte nga normat e leximit kjo është diçka e paargumentuar dhe të përmbajturit e saj është bidat (risi në fe). Dhikri (lutja) i cili është transmetuar në leximin e Kuranit është ai që të kërkojmë mbrojtje nga Allahu në fillim të leximit. Allahu thotë:

“Kur të lexosh Kur'anin, kërko mbrojtjen e All-llahut prej djallit të mallkuar.” [En-Nahl: 98]

Pejgamberi (paqja dhe mëshira e Allahut qofshin mbi të) kërkonte mbrojtje nga Allahu prej djallit në fillim të leximit dhe e thoshte “Bismillahin” nëse ishte në fillim të sures përveç “Tevbes” por, pas përfundimit të leximit nuk është transmetuar që t’ju ketë përmbajtur ndonjë dhikri (lutje) të veçantë qoftë ai “Sadek Allahul adhim” apo diç tjetër.

Fetvaja nr. 26

Pyetja: E bëj hatme dhe Kuranin dhe në veten time them pse nuk po e mbledhi familjen gjatë hatmes dhe ta lus Allahun me dua të ndryshme, a është kjo vepër e lejuar?

Përgjigja: Lejohet mbledhja e familjes dhe vëllezërve kur ta bësh lutjen e hatme sës Kuranit ngase pritet të jetë kohë e përgjigjes së lutjes si dhe disa Sahabë e kanë vepruar. Duaja pas bërjes hatme është transmetuar nga Selefi në namaz dhe jashtë namazit dhe paramendohet të jetë kohë e përgjigjes së lutjes.¹⁵

Fetvaja nr. 27

Pyetja: Ndodh që ta lexojë Kuranin e të mos e kem shaminë dhe kur të rastisë ndonjë ajet i sexhdes a të bëj sexhde pa shami apo të vendos shaminë e pastaj të bëj sexhde?

Përgjigja: S’ka gjë të lexosh Kuranin Fisnik e ti nuk e ke shaminë nëse në prezencë nuk ka meshkuj të huaj por, duhet ta vendosësh shaminë kur bën sexhde pasi që, disa dijetarë e konsiderojnë atë si namaz dhe se merr

¹⁵ Shiko Sunen Ed Daremijj: 2/559-562, Et Tibjan fi Adab Hameletil Kuran, fq: 89-91, Terih Bagdad:9/390 dhe fejdul Kadir: 4/365.

normat e namazit. Prandaj, vendosja e shamisë është më mirë. E Allahu e din më së miri.

Fetvaja nr. 28

Pyetja: A lejohet të digjen fletët e Mus-hafit nëse i frikësohemi përbuzjes së tyre?

Përgjigja: Po, nëse Mus-hafi vjetërsohet, copëzohet apo vjen në gjendje të atillë që nuk mund ta lexojmë e i frikësohemi përbuzjes së tij s'ka gjë nëse e djegim apo groposim në tokë të pastër. Ngase, të dyja këto i kane vepruar Sahabët (Allahu qoftë i kënaqur me ta). Disa kanë groposur mus-hafat e tyre dhe disa i kanë djegur me rastin e mbledhjes së njerëzve në një Mus-haf, atë të Uthmanit (Allahu qoftë i kënaqur me të). Kështu që, nëse Mus-hafi është në gjendje të atillë që nuk kemi mundësi të kemi dobi prej tij për shkak të copëtimit të tij atëherë e groposim në tokë apo e djegim.

Fetvaja nr. 29

Pyetja: A lejohet të ngjirim pllaka apo piktura për zbukurim në shtëpi e në to janë të shkruara ajete Kuranore?

Përgjigja: Allahu i lartësuar e ka zbritur Kuranin udhëzim, dritë dhe shërim për gjokset. dhe e ka zbritu të lexohet, të punohet me të dhe të ndriçohet me udhëzimin e tij dhe të merret prijës e lider drejt Allahut të lartësuar dhe xhenetit të tij. Ai është argumenti i Allahut ndaj njerëzve sikur që thotë Pejgamberi (paqja dhe shpëtimi i Allahut qofshin mbi të):

“Kurani është argument për ty apo kundër teje.”¹⁶ nga hadithi i Ebu Malik El Esharij (Allahu qoftë i kënaqur me të). Nëse kapesh për të dhe punon me të bëhet argument për ty dhe ciceron i yti drejt xhenetit e nëse ia kthen

¹⁶ Sahihu Muslim: 1/203

shpinën bëhet argument kundër teje dhe të shtyn në zjarr për shkak të kundërshtimit të tij dhe mospunës me të. Ky është obligimi ynë drejt Kuranit.

Obligimi ynë ndaj Kuranit është ta lexojmë si duhet, të udhëzohemi me udhëzimin e tij, të ndriçohemi me dritën e tij, ta madhërojmë, respektojmë dhe ta ruajmë nga loja me të dhe nënçmimi i tij, ngase ai është libri i Allahut që nuk mund t'i mëveshët e pavërteta nga para e as nga prapa është i zbritur prej të Urtit, të Lavdishmit. Dhe duhet të punojmë me të e ta bëjmë gjykatës gjatë mospajtimit sikur që thotë Allahu i lartësuar:

“Nëse nuk pajtoheni për ndonjë çështje, atëherë parashtrojeni atë te Allahu (te libri i Tij) dhe te i dërguari, po qe se i besoni Allahut dhe ditës së fundit. Kjo është më e dobishmja dhe përfundimi më i mirë.” (En Nisa:59)

Ndërsa shkrimi i tij me qëllim mbrojtjeje, si hajmali apo në pllaka dhe të vendoset në mure kjo nuk është mirë e ndalohet shkrimi i i tij si mbrojtje (huxhub) apo ruajtje (huruz) e t'iu lidhet fëmijëve, apo në qafa apo grave e burrave kjo nuk lejohet sipas mendimit më të saktë të dijetarëve. Ngase kjo përmban nënçmim të Kuranit dhe e ekspozon atë për ta nënçmuar. E ndoshta edhe është shkak për ta menduar se shëron i pavarur nga Allahu i lartësuar e kjo është derë për lidhjen e atyre që nuk lejohet të lidhen sikurse lutje djallëzore dhe shprehje idhujtare.

Mendimi më i saktë i dijetarëve është se Kuranin nuk lejohet ta përdorim si lutje për strehim dhe për ruajtje që shkruhen dhe varen në qafë apo trupa gjithashtu shkrimi i tij mbi pllaka dhe vendosja e tyre në mure nuk lejohet ngase ndoshta nënçmohet kjo pjesë e Kuranit, ndoshta ky vend në të cilin është varë kjo pllakë e në të cilën ka ajete nga Libri i Allahut i bëhet mëkat Allahut apo diçka prej gjërave që janë fisk e në këtë ka nënçmim për Kuranin e madh. E ndoshta kjo pllakë bie dhe shkelet apo nënçmohet apo i kalon shtëpia njerëzve që nuk e respektojnë atë, të cilët banojnë në këtë shtëpi dhe e nënçmojnë këtë Kuran të varur. Në

përgjithësi varja e tij në mure e ekspozon atë nënçmimit e kjo nuk ishte prej udhëzimit të Selefët dhe nuk është e njohur se ata e shkruanin Kuranin në pllaka apo korniza dhe e varnin në mure. Kurani shkruhej në zemra dhe punohej me të publikisht dhe në vetmi si dhe mësohej përmendësh, lexohej dhe mësohej ndërsa shkrimi i tij në pllaka dhe korniza nuk ka qenë i njohur te Selefët dhe nuk ka dobi prej saj bile në të kundërtën iu frikësohet prej dëmtimit dhe nënçmimit të Kuranit Fisnik.

Fetvaja nr. 30

Pyetja: Cila është dispozita për varjen e ajeteve Kuranore në mure?

Përgjigja: Duhet ta madhërojmë Kuranin Fisnik si dhe ta lexojmë, meditojmë gjatë leximit dhe të veprojmë me të. Ndërsa varja e tij mbi mure është vepër e kotë e ndoshta shkakton kjo nënçmimin e tij apo ndoshta kjo bëhet për shkak të zbukurimit të mureve me dekore, piktura dhe shkrime e Kuranin llogaritet si diçka e tillë e ndoshta edhe shkruhet me anë të gdhendjes dhe synohet përmes saj pamja e bukur vetëm.

Sido qoftë; Kurani duhet të ruhet nga kjo vepër e kotë. Selefët nuk e vepronin një gjë të tillë si dhe Kurani nuk ka zbritur të shkruhet mbi mure por, ka zbritur të shkruhet mbi zemra dhe të shihet gjurma e tij në vepra dhe sjellje.

Fetvaja nr. 31

Pyetja: I dëgjojmë shumë vëllezër që i përdorin ajetet Kuranore si shembuj p.sh. sikurse fjala e Allahut

“Që as nuk jep fuqi, as nuk largon uri.”(El Gashije: 7) dhe fjalën e Tij: “Prej asaj (tokës) Ne u krijuam ju, e ju do t’ju kthejmë përsëri në të” (Taha: 55) a është kjo e lejuar apo jo? E nëse është e lejuar në cilat raste mund të përmenden dhe të përsëriten, Allahu ju shpërbleftë?

Përgjigja: S'ka gjë nga përdorimi si shembuj i ajeteve Kuranore nëse është për ndonjë synim të drejtë sikur të thotë: *Që as nuk jep fuqi, as nuk largon uri, apo thotë: Prej asaj (tokës) Ne u krijuam ju, e ju do t'ju kthejmë përsëri në të dhe ka për synim përkujtimin me raportin e njeriut me tokën apo se ai është krijuar prej saj dhe kthehet në të pas vdekjes e pastaj Allahu e ngjall prej saj.* Të marrit shembuj ajetet Kuranore nëse nuk është me qëllim të përbuzjes apo shakasë s'ka gjë ndërsa nëse bëhet në formë të përbuzjes dhe shakasë atëherë kjo llogaritet dalje (ridde) nga Islami. Ngase kush bën shaka me Kuranin Fisnik apo me diç prej përmendjes së Allahut të lartësuar apo përqesh diç prej tyre veçse ia ka dalë nga feja Islame. Sikur që thotë Allahu i lartësuar:

“...Thuaj: "A me All-llahun, librin dhe të Dërguarin e Tij talleni? Mos kërkon fare ndjesë, ju pasi që (shpallët se) besuat, keni mohuar.” (Et Tevbe: 65-66) prandaj duhet ta madhërojmë Kuranin dhe ta respektojmë atë.

Fetvaja nr. 32

Pyetja: Cili është dallimi mes Kuranit dhe hadithit Kudsij

Përgjigja: Hadithi kudsij është hadithi të cilin e transmeton Pejgamberi (Paqja dhe mëshira e Allahut qoftë mbi të) prej Allahut të lartësuar me fjalën dhe kuptimin e tij. Ndërsa Hadithi që nuk është kudsij është hadithi që kuptimi është shpallje prej Allahut e shprehja është nga Pejgmaberi (Paqja dhe mëshira e Allahut qoftë mbi të) sikur që thotë Allahu i lartësuar:

”Dhe ai nuk flet nga mendja e tij. Ai (Kur'ani) nuk është tjetër pos shpallje që i shpallet.” (En Nexhm: 3-4)

Kështu që dallimet mes Kuranit dhe hadithit kudsij janë si vijojnë:

Së pari: Kurani është mrekulli në shprehjet e tij kurse, hadithi Kudsij nuk është ashtu.

Së dyti: Me leximin e Kuranit bëhet ibadet i posaçëm e kjo nuk ndodh me leximin e hadithit Kudsij.

Së treti: Kurani është mutevatir (i transmetuar në rrugë të shumta që tregon prerazi vërtetësinë e tij) kurse, hadithi Kudsij s'është patjetër të jetë mutevatir.

Së katërti: Kuranin nuk prek vetëm ai që është i pastër me abdes ndërsa hadithin Kudsij s'ka gjë nëse e prek edhe pa abdes.